

Radio Interlingua 64

decembre 2016

[BENVENITE:]

Radio Interlingua se annuncia con un nove emission – e como sempre il es possibile audir lo directemente de nostre adresse in Internet, www.interlingua.com/radio, o discargar lo como un file MP3 que tu pote transportar con te.

Isto es emission numero 64, e mi nomine es Thomas Breinstrup. Benvenite a Radio Interlingua!

[INTRODUCTION E PRESENTATION:]

Le fin del anno se approxima, e 2017 nos attende. 2016 ha essite un anno multo active pro interlingua. Un longe serie de nove libros ha essite publicate, le 15nte incontro nordic de interlingua esseva arrangeate in Danmark in julio con participantes de septe pais, e in le varie pais multe activitates e actiones ha assecurate que interlingua es hodie plus cognoscite e plus usate que antea.

Radio Interlingua presenta iste vice novas recente de interlingua. Pois nos prendera un viage al origine del canto de Natal le plus famose in le mundo – e illo anque existe in interlingua. E alora tu ha le possibilitate de apprender interlingua con Radio Interlingua.

Primo le novas de interlingua in formato breve!

[NOVAS DE INTERLINGUA:]

- Il ha ancora tempore pro inviar un carta de Natal in interlingua e desirar “felice Natal” e “bon anno nove”. Le Union Danese pro Interlingua ha secundo le tradition publicate un carta de Natal que on pote discargar como un file PDF, imprimir e pois scriber. Visita www.interlingua.dk pro usar lo.
- Le Union Mundial pro Interlingua ha publicate un calendario pro 2017 in interlingua. Illo es in formato A4 e discargabile, assi que on mesme pote imprimir lo e vider omne dece-duo menses con un color per mense. Il ha spatio pro notar singule eventos. Discarga le calendario como un file PDF del adresse www.interlingua.com/juniores.
- Duo classicos litterari progrede in interlingua. Thomas Breinstrup, redactor del magazin Panorama in interlingua, traduce le narration phantastic per le autor britannic Charles Dickens, “Un conto de Natal”. In illo, le avaro Scrooge al nocte de Natal es visitate per tres spectros, qui tosto aperi su oculos e monstra como mal ille ha vivite – e isto le cambia totalmente. Le traduction non essera preste pro Natal ma essera publicate, si tosto que illo es finite. In Brasil, Rodrigo Mallmann Guerra labora con le traduction de “Le aventuras de

Alice in le Pais de Meravillas”. In decembre ille publicava capitulo sex. Ille publica currentemente nove capitulos in su sito: <http://linguonauta.blogspot.com.br>, assi que omnes pote contribuir con ameliorationes.

- Sempre plus de episodios in le serie de conversation “Viages in interlingua” e le serie “Cartas nordic” con questiones e exercitios es publicate in www.interlingua.com/instruction como files PDF que on pote usar in casa o in cursos e circulos de studio. “Viages in interlingua” es un serie in le qual on seque tres amicos qui viagia. Le material es plen de conversationes assi que on augmenta su vocabulario quotidian in interlingua. Le serie “Cartas nordic” presenta un photo de un loco in le cinque pais nordic – Islanda, Danmark, Norvegia, Svedia e Finlandia – con un breve texto informative e cinque questiones pro le texto, assi que on pote esser secur de haber comprendite lo. Tote le materiales es in interlingua e absolutamente gratuite. Actualmente il ha 18 episodios in le serie “Viages in interlingua” e 55 cartas nordic.
- Dominica le 15 de januario es le vinti-septe vice que le “Die de Interlingua” es celebrate. A iste die in 1951 le prime obra in interlingua, “Interlingua-English Dictionary”, esseva registrate per le International Auxiliary Language Association post 27 annos de labor. In 1992 on introduceva le Die de Interlingua como un die commun, ubi omnes planifica activitates – grande e parve – pro, super e in interlingua pro attraher le attention al lingua e su enorme possibilitates in tote le mundo. Le idea es que mesmo iniciativas parvissime habera grande effecto, proque illos ha loco al mesme tempore con multe alteres. Le Union Mundial pro Interlingua exhorta omnes a dar un mano o duo al Die de Interlingua: Scribe in Facebook. Contacta alcun interprisas o autoritates e informa super le possibilitates de interlingua. Assembla alcun amicos pro un curso fulmine de interlingua. Demanda permission de placiari un folio informative super interlingua in tu bibliotheca. Offere a un association, in le qual tu es membro, un breve presentation de interlingua – forsan in interlingua. Si tu non ha le possibilitate de esser active, allora usa un hora pro aprender interlingua melio, p.ex. per leger un libro in interlingua, ascoltar Radio Interlingua o usar le multe materiales gratuite in www.interlingua.com stria oblique instruction. Memora narrar super tu activitates e resultatos eventual al organisationes de interlingua. Bon successo!

[“NOCTE SEREN”:]

“Stille Nacht” – o, in interlingua, “Nocte seren” – es un del cantos le plus charmante, le plus cognoscite e le plus amate de Natal. E pro isto illo anque es le canto de Natal le plus traducite in le historia.

Le melodia es calme e pacific – e melodiose sin par. Un melodia simple que repete su figuras – multo cantabile. Le texto es belle e quiete, e milliones, si non milliardos, de personas lo cognosce de corde in lor proprie lingua.

Ante multe annos esseva create in Africa del Sud un sito in Internet, “Silent Night Web”, que es dedicate a iste belle canto. Ci on anque collige versiones in omne linguas possibile. Actualmente il ha 228 versiones del canto in 143 differente linguas. Un de illos naturalmente es interlingua sub le titulo “Nocte seren, nocte divin!”, traducite per Thomas Breinstrup e Jørgen Kofod-Jensen in 1995.

“Stille Nacht” es le titulo original. Illo es in germano, proque illo esseva scribite per duo austriacos. Le pastor assistente Joseph Mohr scribeva le texto, le organista Franz Xaver Gruber componeva le melodia, e le 24 de decembre 1818 le nove canto esseva presentate pro le prime vice in le Ecclesia de Sancte Nicholas in Oberndorf al nord de Salzburg in Austria. Joseph Mohr habeva ja duo annos antea, in 1816, scribite le poema, ma ille demandava Franz Gruber de componer un melodia pro illo.

Secundo un narration, que forsan es un legenda ma que in omne caso es belle, un mus in le ecclesia in Oberndorf habeva rodite in le suffletto del organo e create un cavo in illo. Sin suffletto il habeva nulle musica de organo, ma le cantor Franz Gruber e le prestre assistente Joseph Mohr salvava le situation. Illes cantava a duo voces e con Joseph Mohr sonante le guitarra le nove canto de Natal. Le personas qui assisteva al servicio religiose esseva incantate

Un reparator del organo in le Ecclesia de Sancte Nicholas audiva le melodia e portava le canto a su urbe, Fügen. Tres annos plus tarde, in 1822 le imperator Franz I de Austria e le tsar russe Alexandro I lo audiva in le Castello de Fügen. E poco a poco illo conquireva le mundo. Ante cinque annos, in 2011, illo deveniva parte del si-nominate hereditage cultural immaterial de Austria sur le lista de UNESCO sub le Naciones Unite.

Quando le prime vespere de Natal veniva durante le Prime Guerra Mundial in 1914, erumpeva un spontanee cessa-foco inofficial inter le truppas britannic e francese sur un latere e le truppas germanic sur le altere al fronte in Flandra in Belgica.

In al minus un loco, le soldatos britannic audiva le germanos celebrar le vespere de Natal per cantar “Stille Nacht! Heilige Nacht!” e despectar le prohibition de lumines vivente. Assi le germanos habeva revelate lor position, ma in vice de tirar le britannicos respondeva per cantar “Silent night! Holy night!”. Le duo gruppos se levava de lor trencheas e se incontrava in le terra de necuno. Illes interrava le mortes, excambiava presentes e desiros de tosto obtener pace e es mesmo dicite haber jocate football, ante que illes tosto re-iniava le actiones de guerra, on pote leger in le libro “Silent Night” per le historico Stanley Weintraub.

Circa 15 kilometros al sud del urbe Salzburg in Austria se trova le urbe Hallein. Ci on trova le “Stille-Nacht-Bezirk” – le Quartiero Nocte Seren. Isto es un quartiere con casas in duo etages e stratas stricte con solmente assatis de spatio assi que duo autos pote passar le un le altere.

In iste Quartiero Nocte Seren on trova “Franz X. Gruber-Platz”, le Placia de Franz X. Gruber. Isto es un parve placia que sembla como si illo quasi ha essite pressate inter le edificios. In un edificio

con muros blanchite de calce jalne on trova le “Stille Nacht-Museum”, le Museo Nocte Seren, que aperiva in 1993. Le museo contine inter altere cosas le guitarra que Joseph Mohr usava, quando “Stille Nacht” esseva representate pro le prime vice le 24 de decembre 1818.

Supra le entrata un busto con le facie de Franz Gruber specta a basso al visitatores. Justo supra le porta e sub le busto se lege in germano: “Hier wohnte und starb Franz X. Gruber” – ci habitava e moriva Franz X. Gruber. E ante le casa on trova su tumba con un memorial pro ille.

Poc metros ab le museo es situate le ecclesia parochial, “Pfarrkirche Hallein”. Isto es un belle ecclesia assatis grande con muros blanc sin imagines al interior. Supra le porta se trova “Gruber-Orgel”, le organo de Gruber, ubi Franz Gruber functionava como organista e gerente del choro. Le ecclesia ha un belle acustica, e il es difficile non voler cantar – silentemente, naturalmente – “Nocte seren” in illo, simplemente pro audir, como illo sona, e forsan como un parve honor al belle canto e su autores, mesmo si iste ecclesia non esseva le ecclesia que nos dava le canto de Natal le plus famose in le mundo – forsan gratias a un mus.

[APPRENDE INTERLINGUA CON RADIO INTERLINGUA:]

Interlingua es un lingua ric e variate. Naturalmente illo anque es plen de parolas que on pote studiar – e con le quales on pote amuser se.

Il ha plure parolas que ha differente significationes ma con orthographia identic. Ecce duo tal parolas:

Le prime es confortabile. On pote sentir se confortabile – isto es un sentimento agradabile e bon. Per exemplo le temperatura pote esser confortabile, dunque non troppo alte e non troppo basse, o un lecto pote esser confortabile. On dormi multo ben in illo. O le vita es confortabile, proque toto va, como on expecta. Ma confortabile anque es un mobile, un sedia con un longe dorso, in le qual on pote reposar. “Io ha mi confortabile favorite,” on pote dicer, proque on prefere per exemplo le brun del nigre. E probabilemente il ha un connexion inter le sentimento confortabile e le mobile, nam normalmente il es confortabile seder in un confortabile.

Le secunde parola es station. Un station es le loco ubi le passageros attende pro ir con le traino o le autobus. Litteralmente un station es le loco, ubi on sta, attendente esser transportate al destination desirate.

Ma un station anque es un altere parola pro saison, un tempore del anno. Il ha quatro stationes o saisons – dependente si on prefere le forma francese saison o le forma plus regular de origine latin station. Le quatro stationes o saisons es: le primavera, le estate, le autumnio e le hiberno. Le compositor italian Antonio Vivaldi ha scribite un concerto pro violinos que se appella “Le quatro stationes” o “Le quatro saisons” ante tres centos annos. Cata parte describe le station o saison typic in tonos.

[PAROLAS FINAL:]

Assi fini le 64te emission de Radio Interlingua ci in decembre 2016. Nos nos aproxima le Natal e le anno nove, e nos spera que 2017 deveni un anno ancora plus active pro interlingua. Isto es solmente possibile, si anque tu da un mano al labor voluntari que multes face in tote le mundo. Interlingua debe esser multo plus cognoscite e usate, ma isto require que omnes assiste. Adjuta nos – interlingua lo merita.

Nos anque spera que Radio Interlingua pote apparer plus regularmente in 2017, isto es de novo un vice per mense. Supporta nos in iste effortios, gratias.

Mi nomine es Thomas Breinstrup. Le redaction de Radio Interlingua desira a vos omnes un multo felice Natal e un multo bon e successose anno nove! A reudir in 2017!

Radio Interlingua, 64te podcast

Redaction: Thomas Breinstrup

decembre 2016

© 2016 Union Mundial pro Interlingua